

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/102/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

223/2011. (VIII. 31.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. február 27-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2011. augusztus 31-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. február 27-én, elektronikus úton előterjesztett panaszbeadványában a rendőrség február 20-án 13 óra 30 perc körül fogatosított intézkedését kifogásolta, és kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki. A panaszos a panaszbeadványát – a Testület felhívására – 2011. március 3-án aláírásával ellátva postai úton is előterjesztette.

I.

1) A panaszos a panaszbeadványában előadta, hogy 2011. február 20-án 13 óra és 13 óra 30 perc körüli időben a főúton közlekedett D. Településen keresztül T. város irányába a Skoda Fabia kisteher gépkocsijával. A D. Települési vasúti átjáró kereszteződésben várakoznia kellett, mert a sorompó zárva volt vonatközlekedés miatt. Amikor szabad jelzést kaptak, bekanyarodott balra, majd a vasúti átjáró nyitott sorompójánál és a villogó fehér fényjelzésnél átment a vasúti átjárón. A forgalom az átjáróban folyamatos volt szemből is, mert sok kocs gyűlt össze a zárva tartott sorompó miatt. A vasúti átjáróból kiérve arra lett figyelmes, hogy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

neki balról egy mellékúton álló rendőrautóból integet felé egy rendőr. Irányjelezett és megállt jobbra, az út szélén. A mögötte haladó világosbarna Renault pedig irányjelzett és elkezdett szabályosan kikerülni. A rendőrségi gépkocsi ekkor hirtelen nagy sebességgel elindult és a világosbarna Renault elé vágott és így megállásra kényszerítette azt. A Renault vezetője nagyot fékezett és lement jobb oldalra az útpadkára. A panaszos egész szituációt nem értette. A panaszos azt gondolta, hogy a rendőrök azért integetnek, mert akarnak kérdezni valamit tőle. Ezért is állt meg, segítő szándékkal. Nem tűnt a dolog rendőri megállításnak.

A rendőrautóból kiszállt két rendőr, egy nő és egy férfi. Hozzá a férfi ment oda és közölte, hogy azért állította meg, mert a panaszos átmentem a vasúti átjáró tilos jelzésén. A panaszos erre azt válaszolta, hogy nem ment át a tilos jelzésen, ő felemelt sorompónál, a fehér jelzésen haladt át. A rendőr erre azt mondta, ha úgy lett volna, akkor nem állította volna meg. Tehát az az integetés a rendőrautóból lett volna a panaszos megállítása. A panaszos kiszállt a kocsijából és közölte a rendőrrel, hogy nem hajlandó olyan dolgot elismerni, amit nem tett, és főképp nem hajlandó helyszíni bírságot fizetni. A rendőr ezt követően elkérte a panaszos iratait és beült a rendőrautóba és kb. 10 percig bent is maradt. Kérdésére, hogy mivel bizonyítják a szabálysértést, azt felelte a rendőr, hogy majd meglátja a panaszos. A rendőrnő a másik autót vezető idős hölgyet győzködte a helyszíni bírság megfizetéséről. Az idős hölgy szintén nem ismerte el a szabálysértést. Etikátlan módon arra akarta rávenni a rendőr, hogy fogadja el a bírságot, mert jobban jár, mint a panaszos, akit feljelentenek. A panaszos szerint ezzel is be akarták biztosítani a feljelentésüket ellene. Az idős hölgy ezen nagyon felháborodott és közölte, hogy őt is jelentsék fel, de látni szeretné a felvételt. (Előtte az idős hölgyet azzal győzködte a rendőrnő, hogy a közelben található benzinkút biztonsági kamerája felvette az egész történetet, úgyhogy az majd mindent bizonyít ellene is!) A rendőrnő neki se mutatott semmit. Beült az irataival a rendőrautóba és ott írt. A panaszos eközben beszélt a Renault-os hölgygel, és kicserélték az adataikat. A gépkocsiban a hölgygel volt férje és unokája is.

A rendőrök végeztek az adatok felírásával és kiszálltak a kocsiból. A rendőr férfi odament a panaszoshoz és közölte, hogy ha a panaszos még mindig nem hajlandó elismerni, hogy a tilos jelzésnél hajtott át, akkor feljeleníti és írja alá a papírját. A panaszos azt válaszolta, hogy tudomásul veszi a feljelentést, de a papírt nem írja alá, mert nem követett el semmit, közben egyre hangosabban vitatkoztak. A panaszos hallotta, hogy a Renaultban utazók arra kérik a rendőröket, hogy mondják meg a nevüket és a jelvéyszámukat. Továbbá azt, hogy mondják meg mi lesz a további sorsuk, hol tehetnek panaszt, mert sok pontjában jogtalanok tartották őket is az egész eljárást. A rendőrök válasza se méltatva őket beültek a rendőrautóba.

A panaszos megbeszélte a Renault vezető hölgygel, hogy nem hagyják annyiban a dolgot. Később, 14 órakor telefonon megbeszéltek, hogy panaszt tesznek a D. települési rendőrszén az intézkedés miatt. Az őrsre 14 óra 36 perckor mentek be. A hölgyet elkísérte a veje is, akit a panaszos is ismer. Előadták a panaszukat egy B. néven bemutatkozó alezredesnek, aki azt felelte, hogy nem az ő dolga a panaszfelvétel. A panaszos és társai türelmét kérte, és bement egy irodába, hogy onnan intézkedjen. Nemsokára visszament és közölte, hogy az A. városi rendőrségtől fogja valaki felvenni a panaszt. Ezt követően több mint egy órát vártak. Szám szerint ez idő alatt nyolc rendőr is bement az épületbe, de egyik sem a panaszfelvevő volt.

Mivel a panaszosnak fontos céges ügyben el kellett utaznia nem tudott tovább várni. Cs. O. Gy-né sem akart tovább maradni, mert elég megviselt volt. Közölték B. alezredessel, hogy nem szándékoznak tovább várni, ezért elmennek. Az alezredes kérte, hogy maradjanak, mert

hamarosan felveszik panaszukat. A panaszos elmondta neki, hogy várt már eleget és nem tud tovább maradni, mert dolgoznia kell, a panaszát pedig majd megteszi írásban a Testületnél.

Pontosan 15 óra 46 perckor jöttek el a rendőrségről. Az utcán indultak az autók felé, amikor utánuk kiabált, majd odament egy fiatal férfi és B. alezredes. Az utcán közölték, hogy a panaszosék most megtehetik a panaszukat. A panaszos ismételten közölte, hogy lett volna erre egy óra és már nem szeretné a panaszát itt megtenni, hanem a panasztestületnél.

Erre közölte a fiatal férfi, hogy ő T. K. r. százados. Azt mondta, hogy menjenek vissza a rendőrség épületébe, mert felírja a személyi adataikat. A panaszos és társai ennek eleget tettek. Az épületben T. r. százados elkérte a panaszos személyi igazolványát, és a jogosítványát, valamint a forgalmi engedélyét is. Felírta adatait, majd közölte, hogy a panaszos eltávozhat. A forgalmi engedély kivételével a panaszos minden okmányt átadott, mert a forgalmi engedély az autójában maradt.

A panaszos úgy érzi, hogy vele szemben jogtalanul jártak el. Nem követett el semmiféle szabálysértést. Nem mutatták be a rendőrök az állításukat igazoló dokumentumot, sem pedig bármiféle és bárki által készített felvételt, mellyel tisztázni tudta volna a panaszos magát az alaptalan vád alól. Hiába próbálták elkérni a másik autóban utazók a rendőrök nevét, azonosítóját nem kapták meg. A jogorvoslati lehetőségekről sem tájékoztatták őket.

A panaszos mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát, és kérte, hogy a Testület mellőzze az áttételt az ügyében.

2) A panaszos 2011. március 28-án küldött beadványában arról tájékoztatta a Testületet, hogy kérése ellenére az intézkedést foganatosító A. Vársei Rendőrkapitányság megindította a panaszeljárást, amelyben elutasító határozat született. A határozat ellen határidőben fellebbezéssel élt és kérte az ügye áttételét a Testülethez.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjén keresztül az intézkedő rendőrkapitányság vezetőjéhez, és kérte, hogy nyilatkozzanak a sérelmezett eseményekről.

A rendőrség a Testület felvilágosítás-kérésére 2010. április 7-én az alábbi iratokat bocsátotta rendelkezésre.

1) Az A. Városi Rendőrkapitányság szabálysértési feljelentésében a 2011. február 20-án 13 óra 23 perckor a panaszos ellen a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ.) 39.§ (3) bekezdésének c) pontjába ütköző és a 218/1999. (XII.28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szabsr.) 45. § (1) bekezdése szerint minősülő szabálysértésének elkövetése miatt.

A tényállás rövid ismertetésénél rögzítik a feljelentést készítő rendőrök, hogy szolgálatuk teljesítése során 2011. február 20-án 13 óra 21 perckor a szolgálati gépkocsival D. Település, P. utcában a 8-as főút felé haladtak, ahol a vasút átjáró előtt szabályosan a vasúti fénysorompó tilos jelzése miatt már megállt három személygépkocsi. A szolgálati

gépjárművel megálltak mögöttük és vártak, mikor észlelték, hogy egy fehér színű Skoda Fábía személygépkocsi a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére áthajt a vasúti átjárón a 8-as főút felől D. Település P. utca irányába, majd ezt a gépkocsit követi egy Renault Clio típusú személygépkocsi.

Ezt követően a szolgálati gépkocsi megkülönböztető fényjelzését bekapcsolták és a két gépkocsi után fordultak.

A jelzésüket előbb Skoda Fábía sofőrje észlelte, és véleményük szerint tisztában volt vele, hogy szabálysértését követett el, mivel megállt a D. Település, P. utcában a B. Zrt. épülete előtti területen. Ezt követően a szolgálati gépkocsival szabályosan megelőzték a másik gépkocsit, majd őt szabályosan a KRESZ. 6.§ (2) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, R. H r. törzsőrmester karja fel-le mozdításával a megállásra szólította fel, aki a rendőri jelzésnek eleget tett, és megállt D. Település, P. utcában.

Ezt követően mindkét gépkocsivezetőt intézkedés alá vonták, az intézkedés megkezdésekor a Szolgálati Szabályzat alapján közölték a nevüket beosztási helyüket, és hogy szabálysértés elkövetés miatt lettek megállítva és intézkedés alá vonva, mivel a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére a vasúti átjárón áthajtottak. A panaszos közölte B.B. r. főtörzsőrmesterrel, hogy meg se kérdezze, mert nem ismer el semmit, és nem is fog aláírni semmit, a "sorompó fehéren villogott".

A gépkocsivezető hölgy elmondta, hogy tudja, hogy a "piroson jöttek át" és az előtte haladó is - ekkor a panaszosra utalt. Ekkor a hölgygel közölték, hogy felajánlanak neki egy 20.000 Ft-os helyszíni bírságot, melyet 30 napon belül kell feladnia, aki erre azt válaszolta, hogy elismeri a szabálysértés tényét. A szabálysértés megerősítette a gépkocsivezető mellett helyett fogláló férje is, aki közölte, hogy amikor felesége behajtott a piros jelzés ellenére a vasúti átjáróba, akkor megijedt és még ő mondta neki, hogy most már mindegy menjen csak tovább, ne álljon ott meg.

Ezt követően mindkét rendőr az intézkedés alá vont gépkocsik elé állt az RK. lapokra rögzítése céljából. Ekkor a férfi gépkocsivezető odament a hölgy gépkocsijához és közölte vele, hogy ne ismerjen el semmit, mivel a bíróságon úgy is mindent megszüntetnek, nyugodtan panaszolja meg és ne írjon alá semmit. Ekkor a hölgy közölte, hogy ne szabjanak ki a rendőrök neki bírságot, mivel ő a "fehéren" ment át, és nem ismeri el a szabálysértést, meg amúgy is van neki egy K. települési rendőr rokona, akihez most mennek és elpanaszolja neki a történeteket.

A rendőrök közölték az intézkedés alá vont személyekkel, hogy amennyiben nem ismerik el a szabálysértés tényét, úgy ellenük feljelentés tesznek, melyet tudomásul vettek. Az igazoltató lapok kitöltését követően nem írták alá azt, a gépkocsivezető hölgy férje pedig azt kiabálta ki: „Mit képzeltetek magatokról, hogy ilyenért basszogatjátok az embereket!” Ekkor a panaszos próbálta csitítani férjét, de sikertelenül. Ekkor ő is mondta többször, hogy rendőrhöz mennek és miért foglalkoznak velük a rendőrök.

Továbbiakban a panaszossal is közölték, hogy cselekménye szabálysértést képez, ezért ellene feljelentést tesznek, ekkor ő elkezdte mondani, hogy a rendőrök meghazudtolják őt, mert ő nem követett el semmit, és ennek következményei lesznek, mivel ő jogász és bíróságra fogja vinni az ügyet.

Az intézkedés befejezése előtt mindkét intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy amennyiben a rendőri intézkedés ellen panasszal élnek, akkor panaszukat a Független Rendészeti Panasztestületnél vagy rendőrkapitányságnál jelenthetik be. Mindkét járművezetővel közölni akarta B.B. r. főtörzsőrmester a saját és a kollegája nevét és jelvéyszámát, de egyikőjük sem akarta azt tudni, nem akarták azt rögzíteni.

Mindkét intézkedés alá vontnak visszaadták az irataikat és a helyszínről a D. települési töltőállomásra befordultak, mivel a szolgálati gépkocsival a T.-patak hídját követően álltak intézkedés közben (megkülönböztető fényjelzés használatával) és a továbbiakban nem akarta akadályozni a forgalmat. A történeteket „berádiózták” az A. Városi Rendőrkapitányság Közrend csatornán A. Városi Rendőrkapitányság ügyeletesének. Ekkor látta, hogy az intézkedés alá vont férfi odament még egyszer a másik gépkocsihoz és a gépkocsivezetők a telefonjukat nyomkodták.

A töltőállomáson odament hozzánk S. Cs., aki megkérdezte a rendőröktől, hogy lehet valaki ilyen felelőtlen, hogy átmegy a vasúti fénysorompó tiltó jelzésén, főleg úgy, hogy szemből látja, hogy ott áll egy rendőrautó. Elmondta, hogy látta, hogy mindkét gépkocsi a tiltó jelzésen haladt át a vasúti átjárón, úgy, hogy azután nem sokkal a fénysorompó lecsukódott.

Ezt követően meghallgatták B. J. L-t, aki elmondta, hogy a töltőállomáson éppen végzett a tankolással, mikor látta, hogy két autó, áthajt a piros jelzés ellenére a vasúti átjárón, majd egy rendőrautó megállítja őket. Elmondta, hogy meg is jegyezte a benzinkutasnak, hogy ennyire nem lehet felelőtlen senki, hogy ilyet csinál, illetve, hogy a rendőrautót is látnia kellett, hogy ott állt vasúti átjáró túloldalán. Elmondta még, hogy a D. Településről kihaladó sor már több másodperce a piros jelzés előtt állt, mikor a két autó áthajtott. Azt is elmondta, hogy ez őt nagyon felháborította, mivel véletlenül lehet szabályt szegni, de ilyet senki se kövessen el, és örül annak, hogy az ilyen szabálysértőkkel szemben intézkedtek a rendőrök.

A gépkocsivezető hölgy gépkocsijában a vezető melletti ülésen ült a férje, illetve hátul gyermekülésben egy 1-4 év közötti kisgyermek. A másik gépkocsiban nem volt utas. A két gépkocsivezető ellen szabálysértési feljelentés készült.

2) Az intézkedő rendőrök 2011. február 20-én kelt jelentésükben a szó szerint a feljelentésben előadottakat ismételték meg.

3) A 2011. március 9-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben S. C. tanú előadta, hogy kb. három hete, hétfői napon ebédidőben fél egy - egy óra körül a D. települési benzinkútra ebédet vitt a sógornőjének, s éppen búcsúzkodtak, mikor azt látta, hogy egy sötét színű Renault Clio és egy fehér színű Skoda típusú combi gépkocsi a piros jelzésen áthalad. Ahogy a két gépkocsi áthaladt csukódott le a fénysorompó. Majd látta, hogy a rendőrautó utánuk fordult és az erdészethöz megállították őket, majd intézkedni kezdtek.

Elmondja még, hogy ez a vasúti átjáró 15-20 másodperces késleltetéssel működik, három vagy négy sínpálya van az átjáróban, és mikor arra valaki ráhajt, akkor még lehet, hogy fehérén villog, de mire átér már piros jelzést ad.

Azt nem tudja megmondani, hogy most is ez történt-e, ő csak azt látta a benzinkútról, hogy a jelzés pirosat mutatott.

4) A 2011. március 9-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben B. J. L. tanú előadta, hogy pontos dátumot nem tud mondani, de egy vasárnapi napon ebéd után N. településről ment

volna K. településre, azonban először bement D. településre, a benzinkúthoz tankolni. Átment a főúton, ahol piros volt a vasúti átjáróban a jelzés, majd fehérre váltott, ekkor áthaladt a vasúti átjárón, és bement tankolni a benzinkúthoz.

Nekiállt tankolni, s mivel a kocsival úgy állt be a kútra, látta, hogy ismét piros a jelzés. Ekkor látott két gépkocsit áthaladni, majd hallotta, hogy egy rendőrautó hangjelzést adott. A rendőrautó a vasúti átjárón innen állt, nem igazán kellett a két gépkocsit üldözni, mert csak utánuk kellett fordulni.

A kútkezelőnek még mondta is, hogy ezek nem normálisak, hogy ott áll a rendőrautó és a piros jelzésen átmennek. A tanú ezen nagyon felháborodott. Ez az egész pillanatok alatt zajlott le.

Tankolás után a tanú a főútra ment vissza, ekkor haladt el a rendőrautó és a két megállított gépkocsi mellett. A két gépkocsit nem igazán figyelte, de azt látta, hogy az egyiket egy hölgy vezette (az első gépkocsiban), a másik mellett egy középkorú úr állt. Az egyik gépkocsi egy metálszürke színű volt, a másik, ha jól emlékszik, világos színű.

5) A 2011. március 22-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben a Cs. O. Gy. előadta, hogy 2011. február 20-án a felesége vezette a gépkocsijukat, ő mellette ült, hátul pedig a hat éves unokájuk. Amikor unokájuk vagy unokáik velünk vannak, akkor és amikor ketten utaznak, akkor is úgy közlekednek, hogy mindketten figyelnek. Aznap is így volt. N. településről tartottak K településre, s amikor a főút kereszteződéséhez értek, egyenesen szándékoztak továbbhaladni D. település felé, de több gépkocsi jött, így azokat elengedték. Látták, hogy éppen akkor halad el egy vonat Sz. város felé, és a vasúti jelző pirosat jelzett, a sorompó is lent volt. V. város felől is érkezett egy gépkocsi, amely szintén D. település felé fordult be. A kocsisor ekkor elment, és felesége is átment a kereszteződésen. A vasúti átjáró ekkor már szabad volt, a felsorompó is fent volt. Mindketten felnéztek és a vasúti fénysorompó fehérret mutatott, így felesége áthajtott a vasúti síneken. Mindketten jobbra és balra is elnéztek mielőtt áthajtottak. Amikor egyedül van a gépkocsiban a tanú, akkor is így tesz. Ennél a vasúti átjárónál, ha jól tudja, három sínpár is van, s a két sorompó között kb. 30 m a távolság.

Mivel elég széles, így ha még fehérret mutat a lámpa, akkor annyi késleltetés van a sorompó leeresztéséig, hogy még biztonságosan át lehessen érní a kb. 5 km/órás sebességgel. Amikor átértek a vasúti átjárón, és már a vasútállomásra bevezető út után jóval állt meg jobbra az előttünk haladó személygépkocsi, melyet a felesége kikerült. A tanú ekkor belepillantott a tükörbe és látta, hogy a vasúti átjáró pirosat mutat, még halkán meg is jegyezte, hogy már megint piros. Haladtak be a város felé, mikor egyszer csak melljük ért a rendőrautó, majdnem leszorította őket, bevágott eléjük, s villogtatott. A felesége leállította a kocsit, aztán odament hozzájuk egy rendőrnő, aki elkérte a felesége papírjait, majd úgy emlékszik, hogy már akkor is mondta, hogy helyszíni bírság 20.000 Ft lesz. Amikor visszajött és hozta a papírokat, akkor kérdezte a tanú feleségétől, hogy aláírja-e a 20.000 Ft-os helyszíni bírságot. Ő mondta, hogy nem, mert nem követett el semmit sem. Majd odament a másik rendőr is, ő is mondta, hogy helyszíni bírság lesz, ha nem írják alá, akkor felfelentés lesz és 300.000 Ft.

Kissé arrogánsak voltak, nem tetszett nekik a helyzet, hogy nem írja alá a felesége a papírt. Majd még a rendőr a távozásukkor visszazólt, hogy van bizonyíték, mert a benzinkútnál lévő kamera felvette. Erre mondta a tanú, hogy állok elébe, ha a kamera azt felvette, hogy mikor beértünk az átjáróba, akkor pirosat jelzett a készülék.

Az eljárás alá vont kérdésére (felesége) annyit még előad, hogy azt még elfelejtette mondani, hogy amikor a kereszteződéshez értek és megálltak a Stop táblánál, akkor piros volt a jelzés, s a vasúti átjáróban gépkocsik álltak.

6) A 2011. március 22-én kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyvben a Cs. O. Gy.-né előadta, hogy a férje tulajdonát képező személygépkocsival közlekedett 2011. február 20-án a délutáni órákban. A gépkocsiban utasként foglalt helyet a férje, valamint unokája. N. településről jöttek, és D. település felé mentek.

A főút kereszteződéséhez érve elengedett egy A. város felől érkező személygépkocsit, mivel megállt a stoptáblánál. Balra kanyarodott előtte, s ezt követően ment át az útkereszteződésen. Amikor ráhajtott a vasúti átjáróra, akkor fehéren villogott a lámpa. Azt, hogy átváltott-e, amikor ő már a síneken volt, azt a tanú nem tudja, mivel nem nézett hátrafelé. Az előtte haladó jármű jobbra lehúzódt, ő ekkor szabályosan kikerülte. Nem látta a rendőröket, de ők elvágta, leszorították az útról és köszönés nélkül odament egy rendőrnő, aki be sem mutatkozott. Elkérte az iratait, de sokáig tartott az egyeztetés. Aztán a rendőrnő visszament, visszaadta az iratait, majd mondta, hogy 20.000 Ft a bírság, mert a panaszos szabálysértést követett el, és kérdezte, hogy elfogadja-e a bírságot. A tanú nem fogadta el, mivel véleménye szerint ő nem követett el szabálytalanságot. Utána odament a férfi kollégája, valamelyikük azt mondta, hogy ez a tanúnak 300.000 Ft lesz, mert felvette a benzinkútnál lévő kamera. A tanú azt felelte, hogy ez az állítás nevetséges és szeretné látni a felvételt, ha a kamera valóban felvette az eseményeket.

Ezt követően hazavitte az unokáját. Hozzátette, hogy soha nem veszélyeztetné az életüket, nem menne át a piroson, 23 éve vezet, és még nem követett el semmi olyat, amiért büntetni kell. Kérdésre elmondta, hogy az előtte haladt személygépkocsi vezetőjét nem ismeri.

7) Az A. Városi Rendőrkapitányság 2011. március 21-én kelt határozatában a panaszolt intézkedéssel kapcsolatos rendőrségi panasz eljárásban a panaszt elutasította. Az indokolás rögzíti, hogy a D. Települési Rendőrőrs szolgálatban lévő járőre 2011. február 20-án 13 óra 21 perckor vonta intézkedés alá D. Településen, a P. utcában, a vasúti átjáró város felőli oldalán a Skoda Fábria, és a mögötte haladó Renault Clio személygépkocsit.

Az intézkedésre okot adó körülmény az volt, hogy a rendőr észlelése szerint mindkét jármű a fényjelző készülék piros jelzése ellenére hajtott át a vasúti átjárón.

Miután a megkülönböztető jelzéssel ellátott jármű vezetője a két szabálysértő jármű után fordult, megelőzte őket, majd a megkülönböztető fényjelzés használata mellett karjelzéssel megállásra szólította fel a járművezetőket, melynek mindkettőn eleget tettek, a Pápai utcában.

Ezt követően mindkét gépkocsi vezetőjével szemben megkezdték az intézkedést, melynek során a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szó 67/2007 (XII.23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) alapján közölték nevüket, beosztási helyüket, valamint azt, hogy milyen szabálysértés elkövetése miatt kerül sor az intézkedésre. A Skoda Fábria gépkocsit B. Gy., míg a Renault Clio személygépkocsit a Cs. O. Gy.-né vezette.

Az esetről készült rendőri jelentés alapján B. Gy. közölte az intézkedést vezető rendőrrel, hogy őt meg se kérdezze, mert nem ismer el semmit, és nem is fog aláírni semmit - állítása szerint a „sorompó fehéren villogott”.

CS. O. Gy.-né először elismerte a szabálysértés elkövetését, hajlandó volt elfogadni a felkínált 20.000 Ft-os helyszíni bírság kiszabását.

Adatainak rögzítése közben azonban B. Gy. odament a Cs. O. Gy.-néhez, és közölte vele, hogy ne ismerje el a szabálysértés elkövetését, mivel a „bírószágon úgyis mindent megszüntetnek”, nyugodtan „panaszolja meg és ne írjon alá semmit”.

Ezt követően már a másik gépkocsivezető is úgy nyilatkozott, hogy nem fogadja el a bírószágot „fehéren” ment át, nem ismeri el a szabálysértést, valamint megemlítette, hogy él K. településen egy rendőr rokona, akihez éppen most mennek, elpanaszolja neki a történeteket. Adataik rögzítését követően az intézkedő rendőrök közölték az intézkedés alá vont két személlyel, hogy ellenük szabálysértési feljelentéssel élnek, valamint megjelölték annak okát is. A járőröket B. Gy. ekkor arról tájékoztatta, hogy ő nem követett el semmit, és ennek következményei lesznek, Megemlítette továbbá, hogy jogász végzettségű, és „bírószágra fogja vinni az ügyet”.

Az intézkedés befejezése előtt az intézkedő járőrök mindkét intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy amennyiben a rendőri intézkedés ellen panasszal élnek, akkor panaszukat a Független Rendészeti Panasztestületnél vagy az A. Városi Rendőrkapitányságnál jelenthetik be.

Ezt követően, hozzávetőlegesen 14 óra 36 perckor a két személy és az általuk korábban hivatkozott rendőr ismerős, M. P. r. zászlós, megjelentek a D. Települési Rendőrség épületében, és panasszal kívántak élni a rendőri intézkedés ellen.

Az épületben a Megyei Rendőr-főkapitányság kihelyezett törzsének vezetője fogadta és hallgatta meg őket szóban, majd utasította az A. Városi Rendőrkapitányság ügyeletesét, hogy egy parancsnok azonnal menjen ki D. Településre és vegye fel a panaszt.

Ezt követően az A. Városi Rendőrkapitányság közrendvédelmi alosztályának vezetője jelent meg a helyszínen, 2011. február 20-án 15 óra 36 perckor. A Cs.O.Gy-nével lévő M. P. r. zászlós közölte vele, hogy mivel már másfél órája várnak, elmennek, és panaszukat majd a „panasztestületnél” megteszik.

Az alosztályvezető kérdésére, hogy ő milyen vonatkozásban tartózkodik a helyszínen, M. P. közölte vele, hogy a hölgy az ő rokona, az anyósa. Ismételt kérdésre a panaszosok szóban előadták panaszuk tárgyát, igazolták magukat, de a panasz írásbeli rögzítésétől elzárkóztak, majd az őrs épületét elhagyták.

Figyelemmel az intézkedés alá vontak szóbeli nyilatkozataira – függetlenül attól, hogy tettek-e bejelentést vagy sem a Független Rendészeti Panasztestülethez – a rendőrség rendőri intézkedés elleni panaszként értékelte a történeteket és emiatt közigazgatási eljárás keretében vizsgálta azt.

A közigazgatási eljárás szabályai szerint lehetőséget biztosítottak mindkét panaszosnak, hogy nyilatkozzon az eljárás során, ezzel azonban egyikőjük sem élt, a kitűzött időpontban nem jelentek meg.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 51. §-a ebben az esetben lehetőséget biztosít a hatóság számára, hogy a rendelkezésre álló adatok (Jelen esetben az intézkedést végrehajtó rendőrszolgálat jelentése, a panaszt rögzíteni kívánó rendőr jelentése) alapján döntsön. Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a KRESZ alapján (6. §) lehetőség van a panaszt tevő szerint intézetésnek tűnő megállításra, valamint megállapítható az is, hogy a két személy elkövette a szabálysértést. Emiatt feljelentéssel éltek a személyek ellen és ott tanúkat is megjelöltek.

A panaszosok által kifogásolt modortalan magatartást mibenlétére sem a panaszt tevők szóbeli meghallgatása során nem merült fel adat, sem rendőri jelentésekben nincs erre utalás, így azt érdemben vizsgálni nem lehetett.

8) T. K. r. százados 2011. február 20-án kelt, 19060–105/1/2011 P. sz. jelentésében előadta, hogy aznap 14 óra 58 perckor az ügyeletes tiszt hívta telefonon és afelől érdeklődött, hogy tudna-e segíteni egy panasz felvételében. A panaszt D. településen kellett felvenni B. r. alezredes utasítására. Az ügyeletes tiszttel közölte, hogy természetesen segít neki. (Erre egyébként azért volt szükség, mert az ügyeletes tiszt lázas beteg volt.) Ezt követően a r. százados telefonon értesítette a D. települési őrsparancsnokot, aki helyi lakos, és azt kérdezte tőle, hogy amennyiben otthon tartózkodik, a gyorsabb ügyintézés érdekében fel tudná-e venni ő a panaszt, de az őrsparancsnok – közlése szerint – már alkoholt fogyasztott. Ezután a r. százados gépjárművel lement D. településre, az őrs épületéhez, ahová 15 óra 36 perckor érkezett meg – ami lakóhelyétől 14, 6 km-re található.

Az épület bejáratánál találkozott M. P.-vel, aki korábban az A. Városi Rendőrkapitányság baleseti helyszínelője volt, és a r. százados tudomása szerint jelenleg a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (továbbiakban: BRFK) teljesít szolgálatot. Ő annyit kérdezett a r. századostól, hogy ő-e az ügyeletes tiszt, mire tájékoztatta, hogy nem, de amennyiben ő panaszt kíván tenni, azt ő fogja felvenni. M.P. közölte, hogy ne haragudjon a r. százados, de ők már másfél órája várnak – a vele lévő nővel és férfival együtt – és majd írásban a panasztestületnél megteszik a bejelentést, azonban most távozni fognak.

Ezt azonnal jelentette a r. százados B. r. alezredes úrnak, aki közölte a három személlyel, hogy a r. százados kifejezetten azért jött, hogy felvegye a panaszukat. Az M. P. társaságában lévő középkorú férfi erre annyit válaszolt, hogy ők már másfél órája várnak, és hivatkozott arra, hogy ezt a telefonja is alátámasztja, hiszen 14 óra 36 perckor hívta a feleségét, amikor az őrshöz megérkeztek. Megjegyzi a r. százados, hogy ezt a férfi 15 óra 38 perc és 15 óra 40 perc körüli időben mondhatta, tehát maximálisan egy órája lehettek ott.

A személyek magatartásából ekkor már egyértelmű volt, hogy ők a panaszt nem fogják megtenni. A felszólításnak, hogy személyazonosságukat igazolják, minden további nélkül eleget tettek. A férfi még hozzátette, hogy ezt igyekeznek gyorsan végrehajtani, mert M. Városba kell mennie.

Konkrét rendőri intézkedés elmondásuk szerint kettőjüket érintette: a férfit és a panaszost. A férfit M. P. a sógoraként, a hölgyet anyósaként jelölte meg. Ezután a két személyt megkérte, hogy nagy vonalakban tájékoztassák el, mi a panaszuk tárgya, mi az, amit sérelmeznek. Erre annyit közölt a férfi és a nő, hogy D. települési rendőrök megbüntették őket, mert átjöttek a vasúti átjáró tilos jelzésén, ám ők ilyen szabálysértést nem követtek el. A panaszos férfi elmondása szerint szabálytalanul, kézlegyintéssel állították meg őket a rendőrök és a modorukat is kifogásolta – konkrétumot azonban nem mondott.

Ezt követően tájékoztatta r. százados őket, hogy az általuk elmondottakról jelentést fog készíteni, amit tudomásul vettek. M. P. ismételen közölte, hogy a panasztestülethez fogja eljuttatni a beadványát (a körülményekből kifolyólag véleményem szerint a Független Rendészeti Panasztestületre gondolt), valamint közölte, hogy anyósát ő fogja képviselni az eljárás során, és át akart adni egy ezzel kapcsolatos meghatalmazást.

A r. százados közölte vele, hogy erre nincs szükség, hiszen ezt a rendőri jelentéshez nem tudja most hozzacsatolni, a képviseleti meghatalmazást pedig az eljárás bármely részében benyújthatja az eljárás lefolytató szervhez. Egyúttal arról is felvilágosította, hogy bizonyára tudomással rendelkezik arról, hogy a Független Rendészeti Panasztestület alkotmányos alapjogsérelem esetén fogja lefolytatni az eljárást. Amennyiben ilyen nem állapítanak meg, elsődlegesen kapitányságukat jelölik ki a közigazgatási eljárás lefolytatására.

Ezt követően mindhárom személy az őrök épületét elhagyta.

B. r. alezredes utasítására a panaszt tevő személyekkel szemben intézkedő rendőrök jelentést készítettek. A r. százados jelentésében javasolta a közigazgatási eljárás megindítását a panasz kapcsán.

9) A kapitányságvezető 2011. március 30-án kelt válaszlevelében előadta, hogy az intézkedést végrehajtó rendőrök az intézkedésüket a jogszabályoknak megfelelően hajtották végre.

Az intézkedést végrehajtó rendőrök szolgálati egyenruhát viseltek, felsőruházatukon az új típusú „jólláthatósági átvevővel”, azon elhelyezve a jelvényüket. Az igazoltatásról nem rendelkeznek videofelvétellel. B. r. alezredes a városba telepített veszélyhelyzeti rendőri törzs vezetését látta el. A törzs működése az A. Városi Rendőrkapitányságtól és a D. Települési Rendőrőrstől függetlenül történik. A panaszosok megjelenésekor úgy ítélte meg, hogy mindenképpen a parancsnok foglalkozzon a problémával, ezért utasította az A. Városi Rendőrkapitányság ügyeletesét, hogy az ügyeletes tiszt menjen a helyszínre és vegye fel a bejelentést.

Az A. Városi Rendőrkapitányságon a hivatali időn túl az ügyeletes tiszt beosztást készenléti szolgálat formájában látják el, heti bontásban. A beosztott tiszt lázas megbetegedése miatt T. K. r. százados közrendvédelmi alosztályvezetőt kérte meg, 14 óra 58 perckor, hogy vegye fel a bejelentést, aki ennek eleget tett, és 15 óra 38 perckor A. városi otthonából D. településre érkezett, ahol az akkor hozzátétőlegesen egy órája várakoztak a panaszosok.

A r. százados igazolta magát, a panaszossal jelenlévő M.P. r. zászlós ismerte is, mivel korábban mindketten az A. Városi Rendőrkapitányságon teljesítettek szolgálatot, majd megkérte a feleket a személyazonosság igazolására – aminek eleget tettek. Az adatokat, mivel otthonról érkezett, valóban egy fehér lapra rögzítette, melyet később megsemmisített, a feljegyzett adatokat pedig egy jelentésbe foglalta.

A panasztevő ekkor már elállt attól, hogy megtegye a bejelentést, és azt hangoztatta, hogy majd a Panasztestülethez fordulnak. A r. százados közölte velük, hogy ezt megtehetik, valamint az adataik rögzítése jelenésbe kerül.

Ezt követően a rendőrkapitányság az intézkedő rendőrök és a r. százados jelentése alapján rendőri intézkedés elleni panaszként kezelte a történeteket, és közigazgatási eljárást indított. Erről a panaszost tájékoztatták, valamint megkísérelték meghallgatni őt, de ez nem vezetett eredményre, mert a meghallgatáson nem jelent meg. A panaszt 2011. március 21-én elutasították. A panasz kivizsgálásával párhuzamosan szabálysértési feljelentést tettek.

A benzinkúton olyan kamera, amely az átjárót rögzítené nincs, az intézkedésről készült felvétel nem áll rendelkezésre.

III.

A Testületnél szintén panaszt előterjesztő Cs. O. Gy-né panaszbeadványában előadta, hogy 2011. február 20-án délután 13 óra - 13 óra 30 perc körüli időpontban D. településen haladt át gépkocsijával, a főút felől érkezve. A vasúti átjáró zárva volt, mert jött a vonat. Várni kellett néhány percet, majd felnyitották a sorompót, és miután a vasúti jelzőlámpa fehérre váltott, elindult a városközpont irányába. Előtte ment egy fehér színű gépkocsi. Amint áthaladt a vasúti átjárón, arra lett figyelmes, hogy az előtte haladó fehér kocsit indexel és lehúzódik jobbra. A Cs. O. Gy-né - mivel szabályosan ki tudta kerülni - balra indexelt, és megkezdte a kikerülést. Ekkor baloldaltól elé vágott egy rendőrautó, mely nem szirénázott, de nem is villogott. A panaszos ekkor hirtelen jobbra kapta a kormányt és vészfékezett, hogy nehogy nekimenjen a járőröknek.

Kiszállt két rendőr (egy hölgy és egy férfi). A hölgy lépett oda a Cs.O.Gy-hez és közölte, hogy szabálysértést követett el, mert átment a piros lámpán a vasúti átjáróban. Erre a gépjármű vezetője közölte, hogy biztosan nem ment át a piroson. A rendőr erre azt mondta, hogy fizessen húszezer forint bírságot az elkövetett szabálysértés miatt.

Erre Cs.O.Gy-né közölte a rendőrrel, hogy nem fizeti meg a bírságot, mert nem követett el semmit. A rendőrök ezt követően arra akarták rávenni, hogy ismerje el a szabálysértést, mert akkor megúszhatja húszezer forint bírsággal. Az intézkedő rendőrök az intézkedés során végig arrogánsak voltak és lekezelő hangnemben beszéltek vele.

A sofőr továbbra sem ismerte el a szabálysértést, mint ahogy az előtte haladó fehér gépkocsit vezető férfi sem. A rendőrök közölték, hogy a közeli benzinkút kamerája felvette a szabálysértéseiket, és az fogja bizonyítani, amit a panaszos és a férfi tett.

A gépjármű vezető ezt követően kérte, hogy mutassák meg a felvételt, de ennek nem tettek eleget, mondván majd meglátja.

Az intézkedő rendőrök ezt követően beültek a járőrök kocsiba és ott kb. 5-10 percig a két sofőr okmányaival voltak elfoglalva. Amikor kiszálltak és visszaadták az iratait, azt mondták, hogy írja alá a papírjukat. A gépjárművezető azonban erre nem volt hajlandó, mert véleménye szerint ő nem követett el semmit. Erre közölték vele, hogy „akkor ez most háromszázezer lesz”.

Cs.O. Gy-né kérte, hogy az intézkedő járőrök mondják meg a nevüket és az azonosító számukat. Továbbá kérte, hogy tájékoztassák arról, hogy a jövőben mi is fog eztán történni, és hová fordulhat a panaszával. A rendőrök azonban válaszra sem méltatták, beültek a kocsijukba.

A Cs. O. Gy-né ekkor a fehér autót vezető fiatalemberrel kicserélte az adatait. A gépkocsiban utazó férje felírta a rendőrautó rendszámát. Az esetnek tanúja volt a mellette ülő férje és hatéves unokája is.

Ezután eljöttek a helyszínről, de a rendőrautó egy darabig jött utánuk. A gépkocsi vezetőjét nagyon megviselte az egész eset, évtizedek óta vezet balesetmentesen és még soha nem volt a rendőrséggel semmilyen dolga.

A szintén feljelentett fiatalemberrel később megbeszélték, hogy nem hagyják annyiban a dolgot és panaszt tesznek a rendőrségen. Fél 3-kor bementek közösen a fiatalemberrel a rendőrségre. Ott fogadta őket B. alezredes. Elpanaszolták a velünk történeteket, és kérték, hogy tegye meg a szükséges lépéseket, mert panaszt akarnak tenni. B. alezredes türelmet kért, mert nem az ő rendőrei voltak, akik feljelentették őt és a férfit. Ezt követően ő és másik sofőr sokáig vártak, hogy megérkezzen az illetékes, hogy felvegye tőlünk a panaszbejelentést. Kb. 8-10 rendőr is megfordult ez idő alatt, de egyikőjük sem az illetékes volt. Több mint egy óra várakozás után megelégtették a dolgot, és közölték B. alezredessel, hogy elmennek, és a panaszukat írásban a Panasztestületnél fogják megtenni. Az alezredes kérte, hogy maradjanak, de a fiatalembernek dolgoznia kellett, a panaszos pedig rossz idegállapota miatt nem akart a rendőrségen maradni egy percet sem tovább. Kimentek az utcára és elindultak a Polgármesteri Hivatal felé, ahol a panaszos veje a gépjárműt hagyta.

Az utcán utánuk kiabált egy fiatal civil ruhás férfi és jött vele B. r. alezredes is. Közölték, hogy most megteheti a panaszukat. Ezt mindketten elhárították, mondván vártak eleget és már közölték, hogy írásban kívánnak panaszt tenni a Panasztestületnél. A civil ruhás fiatal férfi ezt követően bemutatkozott: T. K. r. százados volt. Felszólította őket, hogy menjenek vissza a rendőrségre, mert ott felírja az adataikat. A panaszos és a társa mondta, hogy ezt eddig is megtehetnének volna, de eleget tettek az utasításának. A r. százados rendőrség épületében elkérte Cs. O. Gy.-né személyi igazolványát és a lakcímkártyáját, egy fehér lapra felírta a sofőr adatait, majd a fiatalemberét is. Ezt követően azt közölte, hogy végzett, elmehetnek.

A gépkocsi vezetője még megjegyzi, hogy a gépkocsiban a kis unokáját szállította, hátul szabályosan gyerekülésben. Soha nem sodorná őt ilyen veszélybe, hogy behajt egy hosszú, több sínpárral keresztezett átjáróba tilos jelzéskor. Megítélése szerint az intézkedés során alkotmányos jogai sérültek. A rendőrök gépjárművükkel veszélyeztették testi épségét. Arra akarták rábírní, hogy olyan dolgot ismerjen el, amit nem követett el. Az egyenruhások nem azonosították magukat, a jogorvoslati lehetőségeiről nem tájékoztatták. A rendőrkapitányságon a panaszával nem foglalkoztak. Az utcáról történt bekísérésük is teljesen felesleges volt, hiszen adatait a rendőrök az intézkedéskor már rögzítették.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján az alábbi megállapításra jutott.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ában foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az 57. § (5) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jogot, és az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való alapvető jogát és az abból levezetett testi épséghez való jogát, valamint az 59.§ (1) bekezdésében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri

intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett közlekedésrendészeti intézkedését, illetőleg a rendőrök ennek során tanúsított magatartását kifogásolta, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92. § (1) bekezdés, illetőleg a 29. § alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja.

A Testület szintén nem vizsgálta a panaszos panaszbeadványának azon részeit, amelyekben a panaszos nem a közvetlenül őt ért sérelmeket adja elő, hanem a másik gépjármű vezetőjének és utasainak esetleges alapjogsérelmeit taglalja. Ezek vonatkozásában a Testület előtt szintén panasszal élő másik gépjárművezető beadványa kapcsán dönt érdemben a Testület.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a szabálysértési feljelentést megelőző rendőri intézkedés (és az ennek keretében foganatosított igazoltatás) jogszerűségét és indokoltságát.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. §-a értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bünfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében; közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A Szabs.r. 45. §-a szerint a vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértését követi el az a járművezető vagy állathajtó, aki járművével vagy állatával (állataival) a közlekedési szabályok szerinti tilalom ellenére a vasúti átjáróba hajt, vagy azon áthajt.

A vasúti átjárót keresztező közlekedés szabályait a KRESZ 39. §-a rögzíti, eszerint a vasúti átjárót megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átjáró megközelítésekor, illetve a vasúti átjárón történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átjáró biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.

A vasúti átjáró előtt a törvényben szabályozott ábra szerinti jelzésnél, vagy a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt meg kell állni, ha a teljes sorompót kiegészítő fényjelző berendezés, illetőleg a fénysorompó vagy félsorompóval kiegészített fénysorompó villogó piros jelzést ad [3) bekezdés c) pont].

Biztosított vasúti átjáróra járművel csak abban az esetben szabad ráhajtani, ha

- a) a teljes sorompó mindkét sorompó rúdja nyitott véghelyzetben áll, és esetleges fényjelző és/vagy hangjelző berendezése jelzést nem ad,
- b) a fénysorompó vagy a félsorompóval kiegészített fénysorompó villogó fehér fényjelzést ad,
- c) a vasúti jelzőór „Megállj” jelzést nem ad,
- d) a (2) bekezdésben meghatározott folyamatos áthaladásra lehetőség van.

A rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségről az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik, ami szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése tovább részletezi a fenti kötelezettséget, eszerint bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A panaszos, illetve a Testületnél szintén panaszt előterjesztő másik gépjárművezető (Cs.O.Gy.-né) úgy adta elő az eseményeket, hogy D. Településen haladtak át egymás mögött a gépkocsijukkal, a főút felől érkezve. A vasúti átjáró zárva volt, mert jött a vonat. Várni kellett néhány percet, majd felnyitották a sorompót, és miután a vasúti jelzőlámpa fehérre váltott, elindultak a városközpont irányába.

Ezzel szemben az intézkedő rendőrök jelentésükben és a feljelentésben azt állították, hogy a szolgálati gépkocsival D. település belterületén, a P. utcában a főút felé haladtak, ahol a vasút átjáró előtt szabályosan a vasúti fénysorompó tilos jelzése miatt már megállt három személygépkocsi. A szolgálati gépjárművel megálltak mögöttük és vártak, amikor észlelték, hogy a panaszos gépkocsija, a vasúti fénysorompó tiltó jelzése ellenére áthajt a vasúti átjárón a 8-as főút felől D. Település, P. utca irányába. Előtte egy másik, Skoda Fabia típusú személygépkocsi is a fénysorompó tiltó jelzésére hajtott át a vasúti átjárón. Ezt követően mindkét gépkocsivezetőt intézkedés alá vonták.

A szabálysértési eljárásban meghallgatott tanú (B. J. L.) pedig azt adta elő, hogy ő a piros jelzés végén, „fehéren” ment át a sorompó felnyílása után és befordult a benzinkútra és látta, hogy a jelzés ismét piros színű. Ekkor látta, hogy két gépjármű áthalad a tiltó jelzés ellenére a vasúti átkelőn.

A Testület nem vizsgálja, hogy a panaszos cselekménye megvalósította-e a szabálysértés tényállását, csupán azt értékeli, hogy a panaszos magatartása megfelelő szintű gyanút biztosít a rendőri intézkedéshez.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet, hogy a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy az adott bűncselekménynek, illetőleg szabálysértésnek valójában fenn is kell állnia: elegendő ugyanis szemrevételezéssel és a rendelkezésre álló vizsgáló eszközökkel az arra megalapozottan utaló körülmény észlelése.

A tanúként meghallgatott Cs.O.Gy. azon előadása, miszerint amikor hátrafordult látta, hogy ismét piros jelzés van, az intézkedő rendőrök előadását erősíti a jelzőlámpa állapota kapcsán.

Jelen esetben az a tény, hogy míg a rendőrautó tiltó jelzés miatt az átkelő előtt álló sorban várakozott, addig két gépjármű áthaladt az ellenkező irányból az átkelőn az ismételt tiltó jelzés alatt, megalapozza annak a gyanúját, hogy az áthaladás megkezdésekor is tiltó jelzés volt már érvényben, és ezért a panaszos megsértette a közúti közlekedés szabályait. A Testület megítélése szerint tehát a fent részletezettek észlelése alapján a rendőrök intézkedési kötelezettsége fennállt szabálysértés gyanúját észlelték.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben. A Testület ehelyütt ismételten megjegyzi, hogy ez a megállapítása nem jelent az ügyben érdemi állásfoglalást a szabálysértés elkövetésével kapcsolatban.

A fent írtak alapján szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt intézkedési kötelezettsége volt a panaszos cselekményét észlelő rendőröknek, tehát indokoltan állították meg a panaszost az intézkedő rendőrök azért, hogy szabálysértési felelősségrevonás érdekében igazoltassák.

3) Ezt követően a Testület a panaszos megállapításának módját vizsgálta.

A panaszos ezzel kapcsolatban azt adta elő, hogy rendőrautó a vasúti átkellőt követő egyik mellékúton állt, ahonnan az egyik rendőr integetett neki, ezért leállt.

A Testületnél szintén panaszt előterjesztő CS. O. Gy-né a történeteket úgy adta elő, hogy a rendőrautó a vasúti miután áthaladt egy fehér autót követve a vasúti átkellőn, látta, hogy az előtte haladó kocsit lehúzódnak, és megáll. A panaszos, mivel szabályosan ki tudta kerülni, balra indexelt, és megkezdte az előzést. Ekkor balról elévágott egy rendőrautó, ami nem „szirénázott”, de nem is villogott. A panaszos ekkor hirtelen jobbra kapta a kormányt és vészfékezett, hogy nehogy nekimenjen a járórautónak.

A tanúként meghallgatott CS. O. Gy. vallomásában szintén azt adta elő, hogy egyszer csak melléjük ért egy rendőrautó és majdnem leszorította őket, bevágott eléjük, és villogtatott.

Az intézkedő rendőrök mindezen előadásokkal ellentétesen jelentésükben előadták, hogy fénysorompó tilos jelzése miatt az átkellőnél álló autók mögött megálltak, és a szabálytalanság észlelése után a gépkocsi megkülönböztető jelzését bekapcsolták és a két gépkocsi után fordultak. Jelzésüket előbb a Skoda Fábria vezetője vette észre, aki leállt. Ezt követően szabályosan megelőzték a másik gépkocsit, majd a KRESZ 6. § (2) a–b) pontja alapján H. R. r. törzsörmeister karja fel-lemozgatásával megállásra szólította fel a gépkocsi vezetőjét, aki ennek eleget tett.

A szabálysértési eljárás keretében meghallgatott egyik tanú (S. Cs.) elmondta, hogy miután a két kocsit áthaladta a piros jelzésen, a rendőrautó utánuk fordult és megállította őket. B. J. L. tanú ugyanígy adta elő az esetet, annyival kiegészítve, hogy rendőrségi hangjelzést is hallott mielőtt megállították a két autót.

A rendőri jelzéseket a KRESZ 6.§ (2) bekezdése szabályozza, eszerint, „ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja,

a) a járművek megállítására

aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával, illetőleg síppal ad jelzést,

ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal;

b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia.”

A panaszos, a tanúk és a rendőrség álláspontja egymásnak ellentmond abban, hogy miként történt a panaszos leállítása, használtak-e a rendőrök megkülönböztető jelzést, illetve miként jelezték, hogy a panaszos álljon meg.

Erre való tekintettel a Testület a bizonyítékok ellentmondásossága miatt nem tudta megállapítani, hogy a gépjármű megállításának módjával a rendőrök megvalósították-e a panaszos testi épségének, személyi biztonságának olyan fokú veszélyeztetését, amely alapjogi jogséreelmet eredményezett volna.

4) A Testület ezt követően a panaszos azon kifogását vizsgálta, miszerint a D. települési Rendőrőrsön nem vették komolyan őket, és több mint egy órát kellett várniuk, amikor panaszt kívántak tenni. Majd ezt követően megérkező T. K. r. százados igazoltatta őket és egy fehér papírlapra rögzítette az adataikat, noha jelezték, hogy már nem a rendőrségen, hanem a Testületnél kívánnak panaszt tenni.

a) Az őrsparancsnok átiratában előadta, hogy a panaszossal beszélő B. r. alezredes a városba telepített veszélyhelyzeti rendőri törzs vezetését látta el. A törzs működése az Ajkai Rendőrkapitányságtól és a D. Települési Rendőrőrstől függetlenül történik. A panaszosok megjelenésekor úgy ítélte meg, hogy mindenképpen parancsnok foglalkozzon velük, ezért utasította az A. Városi Rendőrkapitányság ügyeletesét, hogy az ügyeletes tiszt menjen a helyszínre és vegye fel a bejelentést.

Az A. Városi Rendőrkapitányságon a hivatali időn túl az ügyeletesi tiszt beosztás készenléti szolgálat formájában kerül ellátásra, heti bontásban. A beosztott tiszt lázas megbetegedése miatt T. K. r. százados közrendvédelmi alosztályvezetőt kérte meg, 14 óra 58 perckor, hogy vegye fel a bejelentést, aki ennek eleget tett és 15 óra 38 perckor A. települési otthonából D. Településen volt, ahol az akkor hozzávetőlegesen egy órája várahoztak a panaszosok.

T. K. r. százados a jelentésében előadta, hogy 2011. február 20-án 14 óra 58 perckor az ügyeletes tiszt telefonon hívta és afelől érdeklődött, hogy tudna-e segíteni egy D. települési panasz felvételében. Ezt követően a r. százados telefonon értesítette a D. települési őrsparancsnokot, aki helyi lakos is egyúttal, hogy amennyiben otthon tartózkodik, a gyorsabb ügyintézés miatt fel tudná-e venni ő a panaszt, de közlése szerint már alkoholt fogyasztott.

Ezután a r. százados gépjárművel lement Devecserbe, az őrs épületéhez, ahová 15 óra 36 perckor érkezett meg – ami lakóhelyétől 14, 6 km-re található.

A D. Település és A. Város között található kb. 15 km-es távolság a közúthálózatot igénybe véve kb. 25-30 perc alatt tehető meg. A rendőri jelentésekből kitűnik, hogy miután a r. alezredes észlelte, hogy nem az ő kötelékébe tartozó rendőrök intézkedtek, hanem az A. Városi Rendőrkapitányságé, haladéktalanul intézkedett a panaszfelvétele végett. Ezt követően a r. százados kb. fél óra múlva ért a helyszínre, ami megfelel a két település közötti távolságnak.

A Testület álláspontja szerint a kb. egy óra időtartamú várakozás nem olyan eltűzött mértékű, ami jogséreelmet okozott volna a panaszos oldalán, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az eset kapcsán.

b) T. K. r. százados jelentésében előadta, hogy a panaszos és társa panaszának rögzítése érdekében érkezett meg D. Településre. A rendőrőrsön felszólította a panaszost és társát a személyazonossága igazolására, aminek eleget tettek. Ezután megkérte őket, hogy nagy

vonalakban adják elő, hogy mi a panaszuk tárgya. Ekkor a panaszos és a társa már jelezte, hogy nem a rendőrségen, hanem a Panasztestületnél kíván panaszt tenni. Röviden elmondták a történeteket. Ekkor a r. százados közölte velük, hogy jelentést fog készíteni az általuk elmondottakról. A jelentésében javasolta a közigazgatási eljárás megindítását a panasz kapcsán.

Az órspanacsnok átiratában előadta, hogy a r. százados azért rögzítette fehér lapra a hallottakat, mert otthonról érkezett. Miután a rögzített adatokat jelentésbe foglalta, a fehér lapot megsemmisítette.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület már több korábbi állásfoglalásában is utalt arra, továbbá a rendőri igazoltatásról az Országos Rendőr-főkapitányság által 2008-ban kiadott részletes tájékoztató is kiemeli, hogy az igazoltatás (mint minden rendőri intézkedés) célhoz kötött. A tájékoztató alapelveként rögzíti továbbá, hogy az igazoltatás nem lehet önmagáért való, mindig kell lennie valamilyen alapjának és céljának, melyet a rendőr az Rtv. 20. §-ának megfelelően köteles is közölni az intézkedés alá vont személlyel.

A jelen esetben a rendőri jelentésekből nem tűnik ki, hogy mi szükség volt az igazoltatásra.

A Testület álláspontja szerint tekintettel, hogy a panaszos jelezte, hogy nem kíván panasszal élni a rendőrkapitányságon az intézkedéssel szemben, hanem panaszát írásban a Testületnél szeretné előterjeszteni, szükségtelen volt a panaszos igazoltatása, mivel semmilyen olyan egyéb körülmény – pl. további intézkedés szükségessége – nem állt fenn, ami indokolta volna az igazoltatás szükségességét.

A fentiek alapján az igazoltatással elérni kívánt tényleges cél hiányában a Testület megállapította, hogy a panaszos igazoltatására szükségtelenül és indokolatlanul került sor, aminek eredményeként megvalósult a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértése.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése alapján „az igazoltatott nem állt fenn, köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető.” Az idézett törvényhely (3) bekezdése az intézkedés alá vont személy adatainak rögzítését arra az esetre írja elő, ha azokra további intézkedéshez, eljáráshoz szükség van, vagy a rögzítést egyéb körülmények indokolják. Ebben az esetben az igazoltatott azon személyazonosító adatai jegyezhetők le, amelyek a 29. § (8) bekezdése alapján a következők: az érintett személy neve, születési helye, születési ideje és anyja születési családi és utóneve. Az Rtv. 29. § (7) bekezdése értelmében továbbá az igazoltatás során rögzített adatokat főszabály szerint az intézkedés befejezését követő 180. napon meg kell semmisíteni.

Az igazoltatás és az igazoltatott adatai rögzítésének részletszabályait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) tartalmazza. 38. §-ának (2) bekezdése előírja, hogy „az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják”.

Mivel a Testület a panaszos igazoltatását is jogszerűtlennek minősítette, az annak keretében történt adatrögzítés a Testület álláspontja szerint szükségszerűen jogsértő módon zajlott, és megvalósította a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét.

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy fennállt a rendőrök intézkedési kötelezettsége, ugyanakkor a megállítási módja kapcsán az ellentmondó bizonyítékok miatt alapjogsértést nem tudott megállapítani, valamint álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a panasszal kapcsolatos ügyintézés hossza miatt. A Testület mindemellett megállapította a rendőrsőn történt igazoltatás és adatrögzítés kapcsán a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának enyhe sérelmét, ezért a Testület – figyelemmel a panaszos előzetesen bejelentett tiltakozására – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. augusztus 31.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag